

† CASIAN,

*Din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscop al Dunării de Jos,*

*Preacuvioșilor și preacucernicilor slujitori ai sfintelor altare,
cinului monahal și tuturor drept-măritorilor creștini
din Arhiepiscopia noastră, har, milă, pace,
sănătate și lumină sfântă în suflete și în viață
de Sfintele Sărbători ale Învierii Domnului,
iar de la smerenia noastră arhierască binecuvântare.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

Iubiți frați și surori în Domnul,

Participăm, cu însuflețire, cu emoție sfântă și cu bucurie nemărginită, la taina Învierii din morți a Mântuitorului Iisus Hristos din anul milostivirii Sale, 2010. Suntem acum în fața sfintelor biserici în număr mult mai mare decât la orice alt eveniment sacru. Este prezentă comunitatea creștină reunită în toate satele și în toate orașele din parohiile și din mănăstirile noastre. Împreună cu toată lumea creștină ne luminăm cu prăznuirea și trăim, în unitate sfântă,

dreapta-credință în Înviere și în viața veșnică, precum mărturisim în Crez: „Și a înviat a treia zi după Scripturi“. „Deci, să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos întru Care S-a întărit“ (Canonul pascal, cântarea a 3-a).

Odată cu toată creația, lumina Învierii Domnului pătrunde în sufletele noastre, ale celor ce am primit lumina drepte-credințe de la Botez: „Botezatu-te-ai, luminatu-te-ai, miruitu-te-ai, sfințitu-te-ai, spălatu-te-ai, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor“ (Slujba Sf. Botez). Acest mare dar al luminării prin dreapta-credință în Biserică este și naștere duhovnicească, dar și înviere la viața creștină. „*Ne-am îngropat în moarte prin Botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții*“ (Romani 6, 4). Aceeași haină luminoasă a Învierii Mântuitorului este îmbrăcată de fiecare nou-botezat, ca o arvună a noii condiții de viețuire creștinească în marea familie a Bisericii, care se mai numește și „anticamera Învierii și a vieții veșnice“.

Iată pentru ce, lumina pascală, pe care-o primim cu emoție sfântă și anul acesta, ca dar ceresc de la Sfântul Mormânt al Mântuitorului de la Ierusalim, prin grija Sfintei Patriarhii, reaprinde și în noi, asemenea unei candelă, „feștila“ luminoasă a credinței și, astfel luminați, luminăm și noi totul în jurul nostru. Deci, preaiubiți frați creștini, înțelegem duhovnicește că lumina pascală nu se reduce doar la un act ritual și nu se rezumă doar la o ceremonie emoționantă, la sfârșitul căreia revenim de îndată, după obicei, spre casele noastre sau spre alte locuri obișnuite ale unor evenimente trecătoare. Noi, creștinii drept-măritori, suntem invitați de Biserică să participăm efectiv la desăvârșirea luminării interioare a ființei,

prin lumina și darurile Sfintei Învieri. Lumina din mâini, pătrunsă în inimi, ne călăuzește spre Mântuitorul înviat – „*Lumina lumii*“ (Ioan 8, 5) și „*Pâinea cea vie, care S-a pogorât din Cer*“ (Ioan 6, 51). În acest sens, Paștile nu reprezintă doar o sărbătoare mare, *ci, mai ales, întâlnirea tainică și mântuitoare cu Hristos Domnul înviat din morți, pentru a ne învia și pe noi sufletește și duhovnicește, așa precum își dorește orice bun creștin când se roagă în biserică.* „Iisuse, Cel ce ai înviat din morți, înviază și sufletele noastre!“ (Acatistul Sfintei Învieri).

Suntem, așadar, la prima parte a slujbei pascale în fața bisericii, care se mai numește și începutul pascal. „Acum toate s-au umplut de lumină, și cerul, și pământul, și cele de dedesubt“ (Canonul pascal, cântarea a 3-a). Lumina Învierii a inundat și viața noastră, dar și toată creația. În mod firesc, acum urmează întoarcerea noastră spre Mântuitorul, în interiorul bisericii în care se află Sfântul Său Mormânt, în Sfântul Altar, de unde ni s-a oferit lumina pascală.

Luminarea personală și exterioară a creației continuă într-un mod înălțător în biserică, lăcaș care va fi luminat și de noi, purtătorii luminii pascale. Intrăm acum ca luminători și luminați de Hristos, pentru a participa la cel mai înălțător eveniment al împărtășirii din darurile cele mai presus de lume ale Învierii, Sfânta Liturghie.

***Iubiți slujitori ai sfintelor altare,
frați creștini,***

Precum ne îndeamnă marele misionar al Învierii, Sfântul Ioan Gură de Aur, ca toți Sfinții Părinți, să intrăm cât mai mulți și mai ales, cei ce n-am trăit până acum această unică experiență în biserică de Sfintele Paști. Participarea la Sfânta Liturghie se consti-

tuie în actul sublim al trăirii „bogăției“ neveștejite a „Sărbătorii sărbătorilor și Praznicului praznicelor“.

Lumina pascală din lumânarea ce-o purtăm în mâini se va stinge curând, mai ales, în drumul nostru imediat spre casă în noaptea pascală. Dar protejarea ei în interiorul bisericii și participarea noastră la Dumnezeiasca Liturghie pot să ne ajute la pătrunderea ei și în mintea, și în inimile, și în viața noastră. Pentru a nu ni se părea că-i prea multă oboseală, să ne amintim de atâtea ocazii în timpul unui an când am participat chiar noaptea la diferite evenimente, fără să dezamăgim prietenii care ne-au invitat. De această dată, ne invită Însuși Mântuitorul Hristos la bucuria Învierii Sale din morți, prin care a învins întunericul, iadul și moartea și celor din morminte le-a dăruit viață! Noaptea este schimbată duhovnicește în zi, în Ziua Învierii și-a bucuriei vieții celei fără de moarte. Timpul sfânt capătă acum dimensiune eternă. Domnul ne cheamă astfel la însușirea darurilor luminoase ale credinței și la întărirea nădejzii în nemurire, precum mărturisim în Crez: „Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie“. Așa cum Sfinții Apostoli și purtătoarele de miruri au alergat chiar în ziua Învierii cu bucurie la Mormântul Domnului, ni se cuvine și nouă a parcurge „calea“ spre Hristos Cel înviat „pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire“ (Crezul). „Așadar, pentru că avem să vedem și noi în noaptea aceasta pe Cel pironit pe Cruce, ca pe un miel junghiat și jertfit, vă rog să ne apropiem cu cutremur, cu multă sfială și evlavie. Știți dar cum stăteau îngerii în jurul mormântului care nu mai avea trupul Stăpânului, în jurul mormântului gol. Dădeau multă cinstire locului aceluia, tocmai pentru că a avut în el trupul Stăpânului. Îngerii, care depășesc firea noastră, stăteau cu atâta sfială și evlavie

la mormânt, iar noi n-avem să stăm lângă un mormânt gol, ci chiar lângă Masa care are pe Mielul Hristos înviat“ (Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Crucea Domnului*).

În timpul Sfintei Liturghii, și mai ales de Sfintele Paști, Mântuitorul ne invită la „ospățul Stăpânului“, la împărtășirea cu Preacuratele Sale Taine, precum ne-a făgăduit la Cina cea de Taină: „*Acesta este Trupul Meu, Care se dă pentru voi: aceasta să faceți spre pomenirea Mea*“ (Luca 22, 19). „*Căci, ori de câte ori veți mânca această pâine și veți bea acest pahar, moartea Domnului vestiți, până când va veni*“ (I Cor. 11, 26). Aceeași tainică întâlnire cu Domnul înviat din morți ne dezvăluie conținutul rugăciunilor din cadrul Sfintei Liturghii, ca prezență mântuitoare vie și dinamică a Celui Care ni Se împărtășește, ca și noi să înviem sufletește și astfel să intrăm „întru înnoirea vieții“: „Aducându-ne aminte, așadar, de această poruncă mântuitoare și de toate cele ce s-au făcut pentru noi: de cruce, de groapă, de Învierea cea de a treia zi, de suirea la ceruri, de șederea cea de-a dreapta și de cea de-a doua și slăvita iarăși venire,... Ție (Doamne) Ți-aducem de toate și pentru toate“ (Sfânta Liturghie), înțelegând prin aceasta că ne aducem „pe noi înșine și unii pe alții“, ca astfel toată viața noastră lumească, cu toate grijile, cu toate durerile, cu toate decăderile ei, „lui Hristos Dumnezeu să o dăm“, *spre a o înnoi, spre a o sfinți mai înainte de a se sfinți pasca, ouăle și masa pascală!* Hristos, la Sfânta Liturghie, ni Se oferă „spre iertarea păcatelor și spre viața de veci“, căci Dumnezeiasca Euharistie este „*medicamentul nemuririi*“ (Sf. Ignatie al Antiohiei, *Epistola către efeseni*, în col. P.S.B., vol I, EIBMBOR, București, 1979, p. 164), care „vindecă numărul deplin al celor cinci simțuri ale noastre“, „intră în alcă-

tuirea mădularelor mele și întru toate încheieturile, în rărunchi și în inimă și arde spinii tuturor păcatelor“ (Rugăciunea a treia de mulțumire a Sf. Simeon Metafrastrul, după Sfânta Împărtășanie).

Astfel, înviați din bolile noastre sufletești și trupești, ne unim cu Hristos, dar și întreolaltă, arătând darul Învierii în fapt, și nu doar declarativ și în chip exterior. Așa ne rugăm când ne împărtășim cu Hristos: „Ci, Stăpâne, Iubitorule de oameni, Care pentru noi ai murit și ai înviat și ai dăruit nouă aceste înfricoșătoare și de viață făcătoare Taine, spre binefacerea și sfințirea sufletelor și a trupurilor noastre, spre izgonirea a tot potrivnicului, spre luminarea ochilor inimii mele, spre împăcarea sufleteștilor mele puteri, spre credință neînfruntată, spre dragoste nefățarnică, spre desăvârșirea înțelepciunii, spre paza poruncilor Tale, spre adăugirea dumnezeiescului Tău har și spre dobândirea Împărăției Tale“ (Rugăciunea întâi de mulțumire a Sf. Vasile cel Mare, după Sfânta Împărtășanie).

Iată doar o parte din bogăția nesfârșită a darurilor pascale îndreptate de Hristos Domnul spre fiecare dintre noi, cei care înțelegem, ne pregătim și ascultăm de chemarea Sa lăsată în Biserica noastră drept-măritoare. „Sus să avem inimile!“ . „Să ne iubim unul pe altul!“ și apoi: „Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste, să ne apropiem“ de Sfânta Împărtășanie și așa, cu toții, de Înviere putem mărturisi mai adevărat: „O, Paștile cele mari și preasfințite, Hristoase! O, Înțelepciunea și Cuvântul lui Dumnezeu și Puterea! Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine, mai cu adevărat, în ziua cea neînserată a Împărăției Tale!“ (Rugăciuni din Sfânta Liturghie). În această stare autentică pascală, creștinul înnoit, înduhovnicit și luminat de Însuși Cel înviat descoperă tainic prezența

Preasfintei Treimi, izvorul vieții noastre: „Am văzut lumina cea adevărată, am primit Duhul cel ceresc, am aflat credința cea adevărată, nedespărțitei Sfintei Treimi închinându-ne, că Aceasta ne-a mântuit pe noi“ (Rugăciuni din Sfânta Liturghie).

Frați creștini,

Să ne stea la inimi aceste îndemnuri sfinte pascale și să urmăm pe Hristos Cel înviat, după puteri și după măsura dragostei și a râvnii personale, la această mare sărbătoare a creștinătății, mai ales în condițiile vieții noastre lumești, tot mai pline de încercări, de suferință, de boli, de lipsuri în cele materiale și de multe ori departe de cei dragi, răsfirați pe alte meleaguri pentru mai binele celor de acasă!

În pofida tuturor neajunsurilor trecătoare din viața noastră de zi cu zi, în timp de criză economică, descoperim o mare bogăție spirituală prin dreapta și sfânta credință în Învierea lui Hristos, sursă inepuizabilă a filantropiei, raza iubirii care încălzește inimile și viața celor suferinzi, săraci și străini. Nimeni, fraților și surorilor, în Biserica Domnului și în această arhiepiscopie, să nu fie trist de Sfintele Paști. „*Bucurați-vă!*“ (Matei 19, 14). „Să nu se plângă nimeni de lipsă, că s-a arătat împărăția cea de obște“. „Gustați toți din ospățul credinței, împărtășiți-vă toți de bogăția bunătății!“ „Masa este plină, ospătați-vă toți!“ (Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt de învățătură în sfânta și luminata zi a slăvitei și mântuitoarei Învieri a lui Hristos, Dumnezeuul nostru, Penticostar*, p. 25).

Să unim, mai ales în sfânta zi pascală, „ospățul credinței“ din darul Mântuitorului de la sfintele Sale altare cu agapa, care-i masa dragostei și a solidarității creștine.

Așa se și face în parohiile noastre și în centrele sociale, prin râvna, dragostea și jertfelnicia fraților preoți și a darnicilor creștini și creștine cărora, din inimă, le mulțumim pentru tot binele îndreptat spre aproapele, din iubire față de Hristos Domnul.

Cu cât ne vom apropia mai mult, prin credință și viețuire creștinească, de Hristos Cel înviat, precum ne cheamă Sfânta noastră Biserică, cu atât ne vom învrednici a ne întări unii pe alții și de împărtășirea cu Sfintele Taine, ni se vor deschide și inimile și brațele și, așa, vom primi bogăție de daruri, spre a le oferi la rândul-ne semenilor noștri. Îmbrățișându-ne unii pe alții, iertând toate pentru Înviere, să mărturisim cu toții, în pace, în bucurie și cu sănătate, de Sfintele Paști:

Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!

*Al vostru de tot binele doritor
și către Hristos Domnul rugător,*

† Casian,
Arhiepiscopul Dunării de Jos